

สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษา อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยงในโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการช่วยเหลือของนักศึกษาฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง
3. เพื่อหาขอเสนอแนะ ข้อสรุปสำหรับปรับปรุงหลักสูตร และโครงการฝึกสอนวิชาพลศึกษาของวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างประชากร 3 กลุ่ม คือ อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามของอาจารย์นิเทศก์กลับคืนมาร้อยละ 82.86 ของอาจารย์พี่เลี้ยงกลับคืนมาร้อยละ 80.95 และของนักศึกษาฝึกสอนได้รับคืนมาร้อยละ 84.29

เมื่อได้รับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ โดยคิดเป็นร้อยละ วิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างความถี่เห็นของกลุ่มประชากรทั้ง 3 กลุ่ม เมื่อพบว่าความถี่เห็นของกลุ่มประชากรทั้ง 3 กลุ่มแตกต่างกันในค่าใด จึงทำการทดสอบความถี่เห็นเป็นรายคู่ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษามีดังนี้

ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน

อาจารย์นิเทศก์มีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับบันทึกการสอนไม่ชัดเจน ไม่ถูกต้อง และไม่เรียบร้อย

ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่านักศึกษาประสบปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนน้อย

ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์และสถานที่

อาจารย์นิเทศก์มีความเห็นว่านักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์พลศึกษามีไม่เพียงพอ สนามกีฬาในร่มไม่เพียงพอสำหรับการสอนพลศึกษาและไม่มีสถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกายสำหรับครูและนักเรียน

อาจารย์พี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่านักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับ ไม่นำเครื่องมือทางโสตทัศนูปกรณ์มาช่วยสอน และไม่มีสถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกายสำหรับครูและนักเรียน

ปัญหาเกี่ยวกับการปกครองชั้นเรียน

อาจารย์นิเทศก์มีความเห็นว่านักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับจำชื่อนักเรียนได้ไม่ครบทุกคน และจำนวนนักเรียนในชั้นมากเกินไป ทำให้ยากแก่การปกครองชั้น

อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่า นักศึกษาประสบปัญหาเกี่ยวกับการปกครองชั้นเรียนน้อย

ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน

อาจารย์นิเทศน์มีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนไม่สนใจที่จะทำความสะอาดร่างกาย และแต่งตัวให้เรียบร้อยเพื่อจะเรียนในชั่วโมงต่อไป และความสามารถทางทักษะของนักเรียนแตกต่างกันมาก

อาจารย์พี่เลี้ยงมีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนไม่แต่งชุดพลศึกษาในชั่วโมงที่เรียน

นักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่า ปัญหาที่ตนเองประสบ คือ นักเรียนไม่แต่งชุดพลศึกษาในชั่วโมงเรียน และนักเรียนชอบใช้ภาษาถิ่น และไม่พยายามทำความเข้าใจภาษากลางที่นักศึกษาใช้

ปัญหาเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกสอน

อาจารย์นิเทศน์มีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับกังวลเกี่ยวกับผลการฝึกสอนที่จะได้รับ นักศึกษาฝึกสอนมีปัญหาเกี่ยวกับการเงินระหว่างการฝึกสอน และนักศึกษาไม่สามารถตัดสินใจหาบางประเภท

ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่า นักศึกษาประสบปัญหาน้อย

ปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียน

อาจารย์นิเทศน์มีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียนไม่มีบริการค้ำอุปกรณ์การเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้ความสนใจ และความสำคัญในตัวนักศึกษาเท่าที่ควร และโรงเรียนไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการฝึกสอน

อาจารย์พี่เลี้ยงมีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียนน้อย

นักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่า ปัญหาที่ตนเองประสบ คือ โรงเรียนไม่มีบริการค้ำอุปกรณ์การเรียนการสอน

ปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์พี่เลี้ยง

อาจารย์นิเทศก์มีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์พี่เลี้ยงไม่มีความรู้ในการนิเทศการสอน และอาจารย์พี่เลี้ยงขาดการติดต่อประสานงานกับอาจารย์นิเทศก์ ทำให้ขาดความร่วมมือในการให้คำแนะนำแก่นักศึกษาฝึกสอน

อาจารย์พี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่า นักศึกษาประสบปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์พี่เลี้ยงน้อย

ปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์นิเทศก์

อาจารย์นิเทศก์มีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์นิเทศก์นิเทศการสอนน้อยเกินไป ทำให้ไม่ทราบถึงขอบกรอบในการสอนของนักศึกษาอย่างแท้จริง และอาจารย์นิเทศก์สังเกตการสอนไม่สม่ำเสมอ

อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่า นักศึกษาประสบปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์นิเทศก์น้อย

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง นักศึกษาฝึกสอน ผลปรากฏว่าความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับปัญหาค้นหาการเรียนการสอน ด้านอุปกรณ์ และสถานที่ ด้านการปกครองชั้นเรียน ด้านนักศึกษาฝึกสอน ด้านโรงเรียน ด้านอาจารย์พี่เลี้ยง และด้านอาจารย์นิเทศก์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับปัญหาค้นหานักเรียน ผลปรากฏว่า ไม่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบความคิดเห็นเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน ผลปรากฏว่า

ปัญหาเกี่ยวกับค่านการเรียนการสอน พบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์
กับนักศึกษาฝึกสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปัญหาเกี่ยวกับค่านอุปกรณ์และสถานที่ พบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์พี่เลี้ยง
กับนักศึกษาฝึกสอน และอาจารย์พี่เลี้ยงกับอาจารย์นิเทศก์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01

ปัญหาเกี่ยวกับค่านการปกครองชั้นเรียน พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษา
ฝึกสอนกับอาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน กับอาจารย์นิเทศก์ แตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปัญหาเกี่ยวกับค่านนักศึกษาฝึกสอน พบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์
กับอาจารย์พี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์กับนักศึกษาฝึกสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01

ปัญหาเกี่ยวกับค่านโรงเรียน พบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์พี่เลี้ยง กับ
นักศึกษาฝึกสอน และอาจารย์พี่เลี้ยงกับอาจารย์นิเทศก์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01

ปัญหาเกี่ยวกับค่านอาจารย์พี่เลี้ยง พบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์
กับอาจารย์พี่เลี้ยง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปัญหาเกี่ยวกับค่านอาจารย์นิเทศก์ พบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์พี่เลี้ยง
กับอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยงกับนักศึกษาฝึกสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01

ปัญหาและข้อเสนอแนะของอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยงเกี่ยวกับ
โครงการฝึกสอนมีดังนี้

อาจารย์นิเทศก์ประสบปัญหาเกี่ยวกับมีงานรับผิดชอบค่านอื่นมากเกินไป
ไป และวิทยาลัยครูไม่ได้จัดให้มีโครงการฝึกอบรมอาจารย์นิเทศก์ นอกจากนี้อาจารย์
นิเทศก์ประสบปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียนที่นักศึกษาไปฝึกสอน

ทางด้านจำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่อาจารย์นิเทศก์ควรรับผิดชอบในภาคการศึกษานั้น อาจารย์นิเทศก์มีความเห็นว่าอาจารย์นิเทศก์ 1 คนควรรับผิดชอบนักศึกษา จำนวนระหว่าง 4 - 5 คน นอกจากนี้อาจารย์นิเทศก์ได้เสนอว่า อาจารย์นิเทศก์พลศึกษาควรได้รับการศึกษาวิชา หลักและวิธีการสอนพลศึกษา การนิเทศทางพลศึกษา และหลักสูตรวิชาพลศึกษา นอกจากนี้ ควรจะได้มีการสัมมนา ก่อนการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอน และหัวข้อที่ควรจัด คือ นโยบายของผู้บริหารที่มีต่อวิชาพลศึกษา และการเตรียมตัวของนักศึกษาก่อนออกฝึกสอน นอกจากนี้อาจารย์นิเทศก์ได้มีความเห็นว่านักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษามีคุณสมบัติในด้านความรู้ ความสามารถในกิจกรรมพลศึกษา และควรมีนุชนสัมพันธ์ที่ดี

สำหรับอาจารย์พี่เลี้ยงนั้น เห็นว่า ประสบปัญหาเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกสอนไม่ยอมมาขอคำแนะนำ และความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์พี่เลี้ยงกับอาจารย์นิเทศก์ไม่ดีพอ ทำให้ขาดการประสานงานกัน นอกจากนี้อาจารย์พี่เลี้ยงไม่มีส่วนร่วมในโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครู

ทางด้านความเห็นของ อาจารย์พี่เลี้ยงเกี่ยวกับจำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่ควรรับผิดชอบนั้น มีความเห็นว่า ควรรับผิดชอบนักศึกษา 1 - 2 คนต่อภาคการศึกษา

ทางด้านความเห็นของอาจารย์พี่เลี้ยงเกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกสอนนั้นมีความเห็นว่า ควรมีคะแนนให้แก่นักศึกษาที่ช่วยทำงานด้านกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน และคะแนนหรือเกรดการฝึกสอน ไม่ควรพิจารณาจากการสอบสอนเพียงครั้งเดียว นอกจากนี้ อาจารย์พี่เลี้ยงได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครูดังนี้ คือ

1. วิทยาลัยครูควรให้นักศึกษามีอุปกรณ์การสอนได้
2. ให้การอบรมสัมมนาแก่ อาจารย์พี่เลี้ยงเกี่ยวกับโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครู
3. วิทยาลัยครูควรส่งนักศึกษาไปฝึกสอนทุกปี เพื่อจะได้มีการประเมินผลโครงการฝึกสอนอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะของนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับโครงการฝึกสอน

นักศึกษาฝึกสอนต้องการให้มีการปฐมนิเทศในเรื่องต่อไปนี้ ก่อนการฝึกสอน คือ ภาควิชาพลศึกษาควรให้ข้อแก้ไขหรือแนะนำการแก้ปัญหาต่างๆ ที่นักศึกษารุ่นก่อนเคยประสบ ภาควิชาพลศึกษาควรจัดการอภิปราย หรือสัมมนาเกี่ยวกับการสอนวิชาพลศึกษาโดยเฉพาะ ทบทวนทักษะกีฬา และทบทวนทักษะการตัดสินใจที่พานอกจากนี้ในระหว่างการฝึกสอนนักศึกษาต้องการให้วิทยาลัยช่วยเหลือในค่านักหา และให้ยืมอุปกรณ์การเรียนการสอน ควรมีการรับ-ส่งสำหรับนักศึกษาฝึกสอนในต่างจังหวัด หรือชนบทไกลๆ ในวันที่เริ่ม และสิ้นสุดการฝึกสอน และต้องการให้อาจารย์นิเทศก์ให้คำปรึกษาอย่างเป็นกันเอง และให้กำลังใจบ้าง

ทางด้านความต้องการของนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับการนิเทศการฝึกสอนของอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยงนั้น นักศึกษามีความเห็นว่าคุณาจารย์นิเทศก์ควรไปนิเทศ 2 ครั้ง/เดือน และควรบอกล่วงหน้าด้วย ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยงควรจะมานิเทศการสอนชั่วโมงเว้นชั่วโมง อาจารย์นิเทศก์ควรเขียนคำติ-ชมไว้ในกระดาษหรือในบันทึกการสอน

นอกจากนี้นักศึกษาฝึกสอนได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโครงการฝึกสอนพลศึกษาไว้ดังนี้

1. ควรได้ฝึกสอนในโรงเรียนที่มีสนามและอุปกรณ์พลศึกษาอย่างเพียงพอ
2. ควรได้สอนตรงตามวิชาเอก
3. วิทยาลัยควรจัดบริการในค่านต่างๆ ให้นักศึกษาอย่างเพียงพอ

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่า มีอาจารย์นิเทศก์เพียงร้อยละ 33 ที่เคยมีประสบการณ์ในการสอนระดับประถมศึกษาและมีอาจารย์นิเทศก์เพียงร้อยละ 28 ที่ได้รับการอบรมในวิชาการนิเทศการสอนพลศึกษา ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าไม่เพียงพอต่อการทำหน้าที่เป็นอาจารย์นิเทศก์ อันจะเป็นผลให้ประสิทธิภาพของการนิเทศการสอนในโครงการฝึกสอนไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ทั้งนี้ วิวิธน์ ใจเที่ยง ได้เสนอแนะว่า "...อาจารย์นิเทศก์ควรผ่านการอบรมทางวิชาการนิเทศการสอน และควรมีประสบการณ์ในการสอนในโรงเรียนประถมศึกษามาก่อน"¹

นอกจากมีหน้าที่ในการนิเทศการสอนของนักศึกษาแล้ว อาจารย์นิเทศก์ยังมีหน้าที่อื่นๆ ที่ต้องรับผิดชอบอีกมาก เช่น คำนการสอน งานเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และงานค่านกิจกรรมเสริมหลักสูตร จึงทำให้ไม่สามารถทำการนิเทศได้อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้การนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์ไม่เกิดผลดีเท่าที่ควร ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ โกวเมน ซีรนร เศรษฐ์ ที่พบว่า อาจารย์นิเทศก์มีเวลาแนะนำนักเรียนฝึกสอนไม่พอ เพราะมีงานอื่นมาก²

¹วิวิธน์ ใจเที่ยง, "บทบาทของอาจารย์นิเทศก์ในวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520), หน้าบทคัดย่อ

²โกวเมน ซีรนร เศรษฐ์, "ปัญหาการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบทของวิทยาลัยครูในภาคเหนือของประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521), หน้าบทคัดย่อ

นอกจากนี้อาจารย์นิเทศก็ได้เสนอแนะว่าอาจารย์นิเทศควรได้รับการศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศทางผลศึกษา ดังที่กรมการฝึกหัดครู¹ ได้เสนอแนะว่า "...การฝึกสอนและการนิเทศการฝึกสอนยังขาดระบบที่มีประสิทธิภาพสูง บุคคลากรที่มีความชำนาญ และอาจารย์ในภาควิชาต่างๆ ยังไม่เห็นความสำคัญของการนิเทศ"

2. จากผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ผู้เลี้ยงได้รับการศึกษาค่ากว่าปริญญาตรี และการศึกษาค่ากว่าปริญญาตรีนี้ไม่ได้สอดคล้องกับวิชาการศึกษาการสอนได้เลย จากผลการวิจัยที่ค้นพบจึงไม่ตรงกับความเห็นของ คุก² ที่ว่า "อาจารย์ผู้เลี้ยงจะต้องมีวุฒิปริญญาตรีเป็นอย่างต่ำ จึงจะทำให้โครงการฝึกสอนประสบผลสำเร็จด้วยดี และผลการวิจัยยังพบว่า อาจารย์ผู้เลี้ยงร้อยละ 65 มีประสบการณ์ในการทำหน้าที่ยุติอาจารย์ผู้เลี้ยงระหว่าง 1-3 ปี ซึ่งนับว่าน้อยเกินไปสำหรับที่จะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้เลี้ยง จึงขัดกับความเห็นของ คอลตัน³ (Dalton) ที่ว่า "ประสบการณ์เป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นมากสำหรับอาจารย์" นับว่าปัญหาเหล่านี้เป็นอุปสรรคอันสำคัญอย่างยิ่งต่อการฝึกสอน

¹กรมการฝึกหัดครู, "รายงานผลการประชุมปฏิบัติการระดับสูง", ครูปริทัศน์ 1 (มกราคม 2522) : 26-28.

²Dan Boy Cooke "Quantitative standards for the Implementation of Quantitative Standards in Student teaching Programs", Dissertation Abstracts 20 (February 1960) : 3645-A.

³Robert E Dalton "A Comparative Appraisal of Supervising and Student Teacher Performance as an Evaluation Technique in Student Teaching Program", Dissertation Abstracts 26 : (August 1959) : 891-A.

3. จากผลการวิจัยพบว่า อาจารย์พี่เลี้ยงประสบปัญหาเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกสอนไม่ยอมมาขอคำแนะนำ และความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์พี่เลี้ยงกับอาจารย์นิเทศก์ไม่ดีพอ ทำให้ขาดการประสานงานกัน ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ สาสีทิพย์ ศรีสุทธิ¹ ที่พบว่า "ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของครูพี่เลี้ยง คือนักเรียนฝึกสอนไม่มาขอความช่วยเหลือ และมีความสัมพันธ์กับอาจารย์นิเทศก์ไม่ดีพอ"

4. อาจารย์พี่เลี้ยงมีความเห็นว่าวิทยาลัยครูควรให้นักศึกษายืมอุปกรณ์การสอนได้ ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ สมพร สาริกบุตร² ที่ว่า "...อาจารย์พี่เลี้ยงต้องการให้วิทยาลัยครูจัดทำหนังสือคู่มือนิเทศการสอน ช่วยเหลือค่านอุปกรณ์การสอน และหนังสืออ่านประกอบการสอน" นอกจากนี้อาจารย์พี่เลี้ยงต้องการให้วิทยาลัยครูจัดการอบรมสัมมนาแก่อาจารย์พี่เลี้ยงเกี่ยวกับ โครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครูซึ่งตรงกับ สุกจิตต์ หนูนภักดิ์³ เสนอแนะว่า "สถาบันฝึกหัดครูควรมีการประชุมอบรมครูพี่เลี้ยงให้เข้าใจความมุ่งหมายวิธีดำเนินงานของโครงการฝึกหัดครูชนบท"

¹ สาสีทิพย์ ศรีสุทธิ, "ปัญหาการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบทของวิทยาลัยครูยะลา" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกศึกษามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516), หน้าบทคัดย่อ.

² สมพร สาริกบุตร, "ปัญหาอาจารย์พี่เลี้ยงในการนิเทศการสอนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกศึกษามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516), หน้าบทคัดย่อ.

³ สุกจิตต์ หนูนภักดิ์, "ปัญหาการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบทในจังหวัดพระนคร และธนบุรี" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกศึกษามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513), หน้า 106.

5. ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์ และสถานที่ นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์พลศึกษามีไม่เพียงพอ สนามกีฬาในร่มไม่เพียงพอสำหรับการสอนพลศึกษา ไม่ได้นำเครื่องมือทางโสตทัศนูปกรณ์มาช่วยสอน และไม่มีสถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกายสำหรับครู และนักเรียนซึ่งมีความเห็นคล้ายกับการวิจัยของ วัฒนาชัยพงษ์¹ ที่ว่า "นิสิตขาดความคิดริเริ่มในการคัดแปลงอุปกรณ์การสอนให้เหมาะสมกับกิจกรรม ขาดการนำเครื่องมือทางโสตทัศนูปกรณ์มาช่วยสอน สถานที่ในการสอนไม่เพียงพอ"

6. ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนไม่สนใจที่จะทำความสะอาดร่างกาย และแต่งตัวให้เรียบร้อยเพื่อจะเรียนในชั่วโมงต่อไป นักเรียนไม่แต่งชุดพลศึกษาในชั่วโมงที่เรียน นักเรียนมีความสามารถทางทักษะแตกต่างกันมาก และนักเรียนชอบใช้ภาษาถิ่น และไม่พยายามทำความเข้าใจภาษากลางที่นักศึกษาใช้ ซึ่งมีความเห็นคล้ายกับ การวิจัยของ ประพันธ์ศิริ ไชยชนะใหญ่² ที่ว่า "...นักเรียนไม่แต่งชุดพลศึกษาในชั่วโมงพลศึกษา..."

1 วัฒนา ชัยพงษ์, "ปัญหาการสอนของนิสิตฝึกสอนวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพลศึกษา" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521) , หน้าบทคัดย่อ.

2 ประพันธ์ศิริ ไชยชนะใหญ่, "ปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษา วิทยาลัยพลศึกษา เชียงใหม่" (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521) , หน้าบทคัดย่อ.

และจากการวิจัยของ คอริ¹ (Kori) พบว่า "ในการสอนพลศึกษา ปัญหาที่มักพบบ่อยที่สุดคือ เด็กมีความสามารถไม่เท่ากันมีความต้องการ และความสนใจแตกต่างกัน..."

7. ปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียน นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียน ไม่มีบริการจัดหาและให้ข้อมูลอุปกรณ์ การเรียนการสอน ผู้บริหารของโรงเรียนไม่ให้ความสนใจและความสำคัญในตัวนักศึกษาเท่าที่ควร และโรงเรียนไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการฝึกสอน

ขอเสนอแนะ

1. คำนนโยบายของวิทยาลัย

1.1 ฝ่ายบริหารของวิทยาลัย ควรตระหนักถึงความสำคัญของการฝึกสอน และให้ความสนใจสนับสนุน เพราะโครงการฝึกสอนเป็นโครงการที่สำคัญยิ่งของการฝึกหัดครู

1.2 การจัดนักศึกษาออกฝึกสอนนั้น ควรมีการสำรวจความต้องการของโรงเรียนฝึกสอน และสำรวจความสมัครใจของนักศึกษาฝึกสอนก่อนแล้วจึงจัดส่งไป

1.3 ห้องสมุดและห้องโสตทัศนศึกษาของวิทยาลัย ควรจัดบริการสำหรับนักศึกษาฝึกสอนเป็นพิเศษ จัดให้มีอุปกรณ์การสอนวิชาต่าง ๆ ตลอดจนเอกสาร ตำรา สำหรับคนคว่าให้นักศึกษาฝึกสอนยืมเอาไปใช้ในขณะฝึกสอน

1.4 ควรจัดให้มีการอบรมการนิเทศการสอนให้แก่อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยง ผู้ซึ่งยังไม่เคยทำหน้าที่นิเทศการสอนมาก่อน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹Lea Jean Kori, "Instructional Problems Encountered by Women Physical Education Teachers and Their Relation to Teaching Competenay as Expressed by Physical Education Majors in Minnesota", Dissertation Abstracted 31 (April 1971) : 5181 A.

1.5 วิทยาลัยควรจัดบริการด้านต่าง ๆ ให้แก่นักศึกษาอย่างเพียงพอ เช่น คานการเคินทาง, คานแนะแนว

1.6 ภาควิชาพลศึกษาควรจัดแบ่งอุปกรณ์ทางพลศึกษาไว้ส่วนหนึ่งให้นักศึกษาฝึกสอนได้ยืมไปใช้

1.7 ภาควิชาพลศึกษาควรให้ข้อแก้ไขหรือแนะนำการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่นักศึกษารุ่นก่อนเคยประสบ

1.8 ภาควิชาพลศึกษาควรจัดให้นักศึกษาได้พบทวนทักษะกีฬา และทักษะการตัดสินใจพวกนอกฝึกสอน

2. คานโรงเรียนฝึกสอน

2.1 ควรอำนวยความสะดวกในคานอุปกรณ์การสอนของโรงเรียนฝึกสอนให้แก่นักศึกษาฝึกสอน

2.2 ควรลดหน้าที่งานคานอื่น ๆ ของอาจารย์พี่เลี้ยงให้น้อยลง เพื่อให้มีเวลาในการให้คำแนะนำนักศึกษฝึกสอนอย่างเพียงพอ

2.3 ควรมีการคัดเลือกบุคคลที่จะทำหน้าที่เป็นอาจารย์พี่เลี้ยงให้เหมาะสมทั้งในคานวัยวุฒิ คุณวุฒิ ตลอดจนเป็นผู้มีความสามารถในการนิเทศการสอนและมีมนุษยสัมพันธ์อันดี

3. คานอาจารย์พี่เลี้ยง

3.1 พยายามศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวิทยาการใหม่ ๆ อยู่เสมอ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความมั่นใจในการนิเทศการสอน

3.2 ควรพยายามทำความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการฝึกสอนของวิทยาลัย

3.3 อาจารย์พี่เลี้ยงควรมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการสอนของนักศึกษา

4. คานอาจารย์นิเทศก์

4.1 อาจารย์นิเทศก์ ไม่ควรมีชั่วโมงสอนหรืองานในหน้าที่รับผิดชอบอื่นมากเกินไป และไม่ควรมีนักศึกษาในความรับผิดชอบมากเกินไปด้วย

4.2 อาจารย์นิเทศก์ ควรมีบุคลิกภาพเหมาะสม มีความรู้ความสามารถ มีมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อทุก ๆ คน มีความเป็นกันเองกับนักศึกษาฝึกสอน และอาจารย์พี่เลี้ยง

4.3 ควรมีการประสานงานกับอาจารย์พี่เลี้ยงให้มากกว่านี้

4.4 อาจารย์นิเทศก์ควรนิเทศการสอนอย่างจริงจัง เสียสละและควรนิเทศการสอนลับๆ ทีเดียว โดยสม่ำเสมอ

5. คานักศึกษาฝึกสอน

5.1 ควรให้นักศึกษาได้ฝึกสอนตรงตามวิชาเอก

5.2 วิทยาลัยครูควรส่งนักศึกษาฝึกสอนไปทำการสอนในโรงเรียนที่อยู่ในภูมิลาเนาเดิมของนักศึกษา เพื่อไม่ให้นักศึกษาประสบปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนชอบใช้ภาษาถิ่น

5.3 นักศึกษาควรมีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับบุคลากรต่าง ๆ ในโรงเรียน โดยเฉพาะกับอาจารย์พี่เลี้ยง ควรจะรวมกันปรึกษาหาข้อแก้ไขเกี่ยวกับการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5.4 นักศึกษาฝึกสอนควรนำเครื่องมือทางโสตทัศนูปกรณ์ และอุปกรณ์ทางพลศึกษาที่สามารถสร้างขึ้นได้อย่างง่าย ๆ เช่น แผนภาพมาใช้ในการเรียนการสอนให้มากขึ้น

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย